

POSUDEK OPONENTA NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce:

Vzdělávání a zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody

Autorka práce:

Petra Javorská

Předložená bakalářská práce se zabývá velice aktuální a závažnou problematikou výkonu trestu odnětí svobody s akcentem na vzdělávání a zaměstnávání osob ve výkonu tohoto trestu. Práce je koncipována jak z pohledu teoretického, tak z hlediska praxe, kdy autorka realizovala kvalitativní výzkum za účelem ověření stanovených teorií, a to formou rozhovoru se zaměstnancem věznice a s vězni.

Práce o 66 stranách vlastního textu je kromě úvodu a závěru systematicky členěna do dvou základních částí: I. Teoretická část, II. Praktická část. Teoretická část obsahuje tři hlavní kapitoly: 1. Vězeňství v České republice, 2. Výkon vazby, 3. Výkon trestu odnětí svobody. Praktická část obsahuje jednu hlavní kapitolu členěnou do pěti podkapitol: 4. Výzkumný problém a cíl výzkumu (4.1 Metodologie výzkumu, 4.2 Vytvoření teorií, 4.3 Objekty dotazování, 4.4 Rozhovory, 4.5 Zhodnocení).

Práce dále obsahuje anglické resumé, seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, seznam grafů a přílohy.

K formální stránce práce nemám výhrady, text je velice dobře logicky strukturovaný, bez významných nedostatků gramatického, resp. stylistického charakteru. Autorka dobře pracuje s odborným jazykem a text je zároveň dostatečně srozumitelný a čtivý.

Po obsahové stránce je práce velmi kvalitní. Autorka prokázala velice dobrou schopnost pracovat s poměrně širokým spektrem odborné literatury a dalšími zdroji. Zároveň je schopna formulovat vlastní závěry podložené relevantními argumenty. Oceňuje též její schopnost připravit a realizovat vlastní výzkum a z jeho výsledků vyvodit vlastní závěry.

V úvodu práce autorka vysvětluje svoji motivaci při volbě tématu, vymezuje cíle práce, nastiňuje její strukturu a metody zpracování tématu.

Teoretická část práce je nejprve věnován obecnější charakteristice českého vězeňského systému, včetně nastínění historického vývoje. Autorka zde také popisuje strukturu Vězeňské služby ČR a její organizační jednotky. Poté stručně vymezuje problematiku výkonu vazby a následně se podrobněji zabývá výkonem trestu odnětí svobody z pohledu platné právní úpravy. Významnější pozornost v tomto ohledu směřuje na nástup výkonu trestu, vnitřní a vnější diferenciaci věznic, programy zacházení s různými kategoriemi odsouzených. Poměrně detailně se logicky zabývá vzděláváním a zaměstnáváním odsouzených osob, což je hlavním tématem celé práce. Tyto pasáže práce jsou informačně velmi bohaté a umožňují čtenáři udělat si celkem dobrou představu o daných aktivitách ve výkonu trestu odnětí svobody. Autorka navíc vhodně zařazuje grafy a tabulky vykazující relevantní statistická data.

Praktická část obsahuje vymezení výzkumného cíle a výzkumných metod a samozřejmě též výsledky výzkumu, který autorka realizovala ve Vazební věznici Plzeň. Na počátku si stanovila tři teorie, které měly být výzkumem ověřeny. První teorií bylo, že odsouzený způsobilý k práci pracovat chce, druhá teorie spočívala v tom, že odsouzený bez potřebného vzdělání má zájem si vzdělání doplnit, a třetí se týkala zájmových aktivit, kdy odsouzení je podle teorie autorky dostatečně využívají. Výzkum byl proveden pomocí polostrukturovaného rozhovoru s jedním pracovníkem věznice (speciálním pedagogem) a dvěma odsouzenými. Z provedených rozhovorů vyplynulo, že první teorie o zájmu odsouzených být ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnán, se vcelku potvrdila, pokud jde o teorii o vzdělávání, zde se projevil problém v motivaci významné části odsouzených (tak, jak to hodnotili respondenti), kteří nemají skutečný zájem o doplnění vzdělání, ale účastní se vzdělávacích aktivit z jiných důvodů. Třetí teorie týkající se zájmu o volnočasové aktivity se výzkumem potvrdila. Tyto závěry jsou samozřejmě limitovány relativně nízkým počtem respondentů.

V závěru práce diplomantka shrnuje poznatky, k nimž při zpracování tématu dospěla, včetně výsledků svého výzkumu.

Celkově předloženou bakalářskou práci hodnotím jako nadprůměrnou ve své kategorii, autorka téma zpracovala pečlivě, bez věcných nedostatků a i provedený výzkum práci jistě obohatil.

Práci tedy doporučuji k ústní obhajobě, při níž nechť se autorka zaměří na celkové zhodnocení systému vzdělávání a zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody v České republice.

Návrh klasifikace: výborně

V Plzni dne 8. července 2020

